

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงพฤติกรรมของประชาชนในการใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำเส้นทางเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ ของประชาชน รวมไปถึงการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ได้รับจากการใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำในการเดินทางเส้นทางเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ ของประชาชน ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการศึกษาไว้ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำในการเดินทางเส้นทางเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ ของประชาชน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง (Non-purposive Sampling) จำนวน 400 คน จากผู้ที่เคยใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำในการเดินทางเส้นทางเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ

3.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ดังต่อไปนี้

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูลโดยมีการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 400 ชุด เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ที่ใช้สายการบินเที่ยวบินเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ โดยแบ่งเป็นผู้ที่ใช้บริการสายการบินราคาปกติ 200 ชุด และผู้ที่ใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ 200 ชุด สถานที่ที่ทำการเก็บข้อมูลคือ ณ ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ห้างสรรพสินค้า และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากเอกสาร บทความ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บจากสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ เอกสารข้อมูลจากการท่าอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ และเว็บไซต์ของสายการบินต่าง ๆ

3.3 วิธีการและสถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น

3.3.1 การศึกษาถึงพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติ และสายการบินต้นทุนต่ำในการเดินทางเส้นทางเชียงใหม่ - กรุงเทพฯ

1) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสอบถามผู้ที่ใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำ ในประเด็นการศึกษาดังนี้

1.1) ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน ภูมิลำเนา ระดับศึกษา

1.2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชน เช่น วัตถุประสงค์ในการเดินทาง รูปแบบการจองบัตรโดยสาร ลักษณะการเดินทาง ช่วงเวลาที่นิยมเดินทาง สายการบินที่นิยมเดินทาง และความบ่อยครั้งในการเดินทางโดยสายการบิน

2) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive statistic) โดยการนำเสนอในรูปแบบตาราง แสดงค่าความถี่ ร้อยละ

3.3.2 วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมของประชาชนในการเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำ เส้นทางเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ

1) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสอบถามผู้ที่ใช้บริการสายการบิน โดยสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำ เส้นทางเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ ซึ่งสามารถเขียนแบบจำลองได้ดังนี้ คือ

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X1_i + \beta_2 X2_i + \dots + \beta_{13} X13_i + u_i$$

โดยที่ Y คือการเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติและต้นทุนต่ำของผู้ใช้บริการ

Y = 0 เมื่อผู้บริการคนที่ i เลือกใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ

Y = 1 เมื่อผู้บริการคนที่ i เลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติ

ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความหมายดังต่อไปนี้

X_1 คือ เพศของผู้ใช้บริการสายการบิน ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย

$X_1 = 0$ ถ้าเป็นเพศหญิง

$X_1 = 1$ ถ้าเป็นเพศชาย

- X_2 คืออายุของผู้ใช้บริการสายการบิน ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_2 = 0$ ถ้ามีช่วงอายุต่ำกว่า 40 ปี
- $X_2 = 1$ ถ้ามีช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป
- X_3 คือระดับรายได้ในแต่ละเดือน ของผู้ให้บริการ มีหน่วยเป็นบาท
- X_4 คือระดับการศึกษาสูงสุด ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_4 = 0$ ถ้าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
- $X_4 = 1$ ถ้าระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป
- X_5 คือสถานภาพการสมรส ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_5 = 0$ ถ้าเป็นโสด (รวมหย่า, ม่าย)
- $X_5 = 1$ ถ้าสมรสแล้ว
- X_6 คืออาชีพของผู้ใช้บริการ ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_6 = 0$ อาชีพที่มีรายได้แน่นอน (ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทลูกจ้างประจำชั่วคราว อื่น ๆ)
- $X_6 = 1$ อาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน (นักเรียน/นักศึกษา ธุรกิจส่วนตัว รับจ้าง เกษตรกร พาณิชย์/ค้าขาย)
- X_7 คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านราคาค่าโดยสารของสายการบินในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_7 = 1$ ปัจจัยด้านราคามีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน
- $X_7 = 0$ ปัจจัยด้านราคาไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน
- X_8 คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ของสายการบินในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_8 = 0$ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน
- $X_8 = 1$ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน
- X_9 คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการมีส่วนลดค่าโดยสารของสายการบิน ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย
- $X_9 = 0$ ปัจจัยด้านการมีส่วนลดค่าโดยสารไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน
- $X_9 = 1$ ปัจจัยด้านการมีส่วนลดค่าโดยสารมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

X_{10} คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการเบิกค่าโดยสารได้หรือไม่ได้จ่ายค่าโดยสารเอง ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย

$X_{10} = 0$ ปัจจัยด้านการเบิกค่าโดยสารได้ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

$X_{10} = 1$ ปัจจัยด้านการเบิกค่าโดยสารได้มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

X_{11} คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการให้บริการของสายการบินที่ใช้บริการเดินทาง ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (Dummy variable) โดย

$X_{11} = 0$ ปัจจัยด้านการให้บริการของสายการบินไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

$X_{11} = 1$ ปัจจัยด้านการให้บริการของสายการบินมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

X_{12} คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความปลอดภัยจากการเดินทาง ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย

$X_{12} = 0$ ปัจจัยด้านความปลอดภัยในการเดินทางไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

$X_{12} = 1$ ปัจจัยด้านความปลอดภัยในการเดินทางมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

X_{13} คือความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความบ่อยครั้งในการเดินทางของผู้โดยสาร ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดย

$X_{13} = 0$ ปัจจัยด้านความบ่อยครั้งในการเดินทางไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

$X_{13} = 1$ ปัจจัยด้านความบ่อยครั้งในการเดินทางมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สายการบิน

$\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_{13}$ คือค่าคงที่และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (ค่าพารามิเตอร์)

u_i คือความคลาดเคลื่อน

2) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการแบบจำลองโลจิท (Logit Model) ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนในการเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำ

3.3.3 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของในการใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำเส้นทางการบินเชียงใหม่ – กรุงเทพฯ

- 1) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสอบถามผู้ที่ใช้บริการสายการบินราคาปกติและสายการบินต้นทุนต่ำ ในประเด็นการศึกษาดังนี้
 - 1.1 ปัญหาด้านราคาโดยสาร
 - 1.2 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์
 - 1.3 ปัญหาด้านส่วนลดค่าโดยสาร
 - 1.4 ปัญหาด้านคะแนนสะสมจากการเดินทาง
 - 1.5 ปัญหาด้านการให้บริการของสายการบิน
 - 1.6 ปัญหาด้านความปลอดภัยในการเดินทาง
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการนำเสนอในรูปแบบตาราง แสดงค่าความถี่ ร้อยละ

3.4 สมมุติฐานการศึกษา

การศึกษานี้มีสมมุติฐานการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. เพศ มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยที่เพศหญิงจะใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำมากกว่าเพศชาย เพราะว่าเพศหญิงเป็นเพศที่ต้องการความประหยัดและสะดวกสบายในการเดินทางมากกว่าเพศชาย
2. อายุ มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยที่ผู้ที่มีอายุอยู่ในวัยรุ่นและวัยทำงานหรือต่ำกว่า 40 ปี จะใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำมากกว่าสายการบินราคาปกติ เพราะยังอยู่ในวัยเรียน วัยทำงาน จึงยังไม่มีกำลังซื้อมากพอที่จะใช้บริการสายการบินราคาปกติได้
3. ระดับรายได้ต่อเดือน มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยที่ผู้ที่มีระดับรายได้ต่อเดือนมากมีโอกาสในการเดินทางโดยสายการบินราคาปกติมากกว่าสายการบินต้นทุนต่ำเพราะมีกำลังในการซื้อมากกว่าผู้ที่มีระดับรายได้ต่อเดือนน้อย
4. ระดับการศึกษา มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยที่ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจะใช้บริการสายการบินราคาปกติมากกว่าสายการบินต้นทุนต่ำ เพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีการศึกษาสูงจะทำให้มีการประกอบอาชีพที่ดี ทำให้มีรายได้สูงจึงมีกำลังซื้อมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

5. สถานภาพสมรส มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยผู้ที่มิ
สถานภาพโสดจะใช้บริการเดินทางโดยสายการบินต้นทุนต่ำมากกว่าสายการบินราคาปกติ
เพราะผู้ที่มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่เดินทางคนเดียวจึงไม่ต้องการความสะดวกสบายใน
การเดินทางมากเท่ากับผู้ที่สมรสแล้ว
6. อาชีพ มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยผู้ที่มีอาชีพรายได้
แน่นอนซึ่งมีความมั่นคง เช่น อาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจจะใช้บริการสายการบินราคา
ปกติมากกว่าสายการบินต้นทุนต่ำ เพราะผู้ที่มีรายได้ไม่แน่นอน เช่น ธุรกิจส่วนตัว
เกษตรกร เป็นต้น ซึ่งไม่มีความมั่นคง
7. ราคาค่าโดยสาร มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน โดยที่การใช้
บริการสายการบินต้นทุนต่ำมีราคาถูกกว่าสายการบินราคาปกติ ทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญ
กับราคาค่าโดยสารจะเลือกใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ
8. การประชาสัมพันธ์ของสายการบิน มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการ
บิน โดยที่สายการบินต้นทุนต่ำมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีกว่าสายการบินราคาปกติเนื่องจาก
เปิดดำเนินการใหม่และมีการแข่งขันสูงกว่า ทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญกับการ
ประชาสัมพันธ์ของสายการบินจะเลือกใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ
9. การมีส่วนลดค่าโดยสาร มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบินโดยที่
สายการบินราคาปกติมีราคาค่าโดยสารสูงกว่าสายการบินต้นทุนต่ำ ดังนั้นหากมีส่วนลดค่า
โดยสารลง จะทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนลดค่าโดยสารของสายการบินจะ
เลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติ
10. การเบิกค่าโดยสารได้ มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบินโดยที่สาย
การบินราคาปกติมีราคาค่าโดยสารสูงกว่าสายการบินต้นทุนต่ำ และมีการให้บริการที่
สะดวกสบายมากกว่า ดังนั้นหากมีการเบิกค่าโดยสารได้ ทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญกับการ
การเบิกค่าโดยสารได้จะเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติ
11. การให้บริการของสายการบิน มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน
โดยที่สายการบินราคาปกติมีการให้บริการที่หลากหลายและสะดวกสบายมากกว่าสายการ
บินต้นทุนต่ำ ทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญกับการให้บริการของสายการบินจะเลือกใช้บริการ
สายการบินราคาปกติ
12. ความปลอดภัยในการเดินทาง มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบิน
โดยเนื่องจากสายการบินราคาปกติมีต้นทุนของสายการบินมากกว่าสายการบินต้นทุนต่ำใน
เรื่องต่าง ๆ เช่น เครื่องบินที่ให้บริการใหม่กว่า การอบรมบุคลากรที่มีมาตรฐานมากกว่า

เป็นต้น ทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการเดินทางโดยสายการบินจะเลือกใช้บริการสายการบินราคาปกติเนื่องจากรู้สึกปลอดภัยมากกว่า

13. ความบ่อยครั้งในการเดินทาง มีผลต่อความน่าจะเป็นในการเลือกใช้บริการสายการบินโดยที่สายการบินต้นทุนต่ำมีราคาต่ำโดยสารถูกกว่าสายการบินราคาปกติ หากต้องมีการใช้บริการบ่อย ๆ ราคาต่ำโดยสารจะถูกกว่าสายการบินราคาปกติ ทำให้ผู้ที่ให้ความสำคัญกับความบ่อยครั้งในการเดินทางจะเลือกใช้บริการสายการบินต้นทุนต่ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved